

Priidu Pärna: Kas linna kõnnitee hooldus on ikka omaniku kohus?

Riigihalduse minister on märkinud, et kõnniteede puhastamine on omavalitsusele suur väljaminek. Aga ka majaomanikul tekivad selle tööga ju märkimisväärsed kulud.

Mis oleks, kui igapähele meist oleks kohustus linna parkides ja haljasaladel muru niita, lilli istutada ja kasta ning lehti riisuda. Kas oleksite nõus sellega? Tõuseksite tööpäeva hommikul kell viis ja lähete linna haljasaladele ilmet andma, et siis kella kaheksaks tööle jõuda. Tundub võimalik ja meelepärane?

Aga just selline olukord praegu on. Jah, me ei käi pargis lehti riisumas ega lilli kastmas, aga linnale kuuluvatel aladel, mis piirnevad omaniku kinnistuga, peame heakorda hoidma: kevadel ja sügisel lehti riisuma ning talvel lund lükkama. Sügisel, kui kastanite ja tammede laiad lehed on omavalitsuse kõnnitee enda alla matnud, ning talvel, kui sajab kehvasti paksu lund, teeb see tuska küll, sest omanik peab selle võõra tee korras hoidma.

Kuidas saab omanik jäite tekkimise korral teha kõnniteel libedustõrjet, nagu näeb ette heakorraeeskiri, kui ta peab ise samal ajal olema tööl?

Kokkuriisitud lehti pole sageli kuhugi panna, sest kastani- ja tammelehed kõdunevad väga aeglaselt. Hea on, kui omavalitsus mingil ajal lehekotid kokku korjab ja ära viib, aga paljudes omavalitsustes tuleb nende äraveo eest hoolitseda omanikul endal.

Laias lumetõrjumise korral on aga inimesel omanikuna kohustus linna või alevi kõnnitee hoida puhas terve päeva vältel. Mõeldes tagasi eelmisele talvele, kus lund aina sadas ning tänavad ja kõnniteed olid läbimattud, ei olnud see omanikele vastuvõetav olukord. Kaugelt lumetõrjumise nähes jõudsid hetkeks juba rõõmustada, aga siis vihastasid, sest masin lükkas soolaseguse lume tagasi kõnniteele nii, et kaaslinlased pidid veelgi keerulisemates oludes tee läbima ja majaomanikul tuli uuesti alustada kõnnitee puhastamist.

Talvel ei ole ka võõras vaatepilt, kus teehooldusmasinad on sõidutee puhtaks lükanud, aga lumi on kuhjatud kõnniteele, nii et seal oleva lume ära paigutamine on peavalu, liikumisest rääkimata. Lume ära vedu ongi kulukas ja keeruline, aga kuhu peab omanik kõnniteel oleva lume lükkama? Kuidas saab omanik jäite tekkimise korral teha kõnniteel libedustõrjet, nagu näeb ette heakorraeeskiri, kui ta peab ise samal ajal olema tööl? Talvel puhkusele sõitmisest ei julge unistadagi – äkki hakkab sadama.

Riik ja omavalitsus on pannud omanikule ebaõiglase kohustuse. Kohustuse, mille täitmata jätmise korral võib ka trahvi teha. Maja- ja korteriomanikud on samuti linna või valla maksumaksjad ja võõra vara hoolduskohustuse nende õlule panek on ebaõiglane.

Riigihalduse minister on esile tõstnud, et kõnniteede hoolduskohustuse panek omavalitsusele toob viimasele kaasa märkimisväärsed kulud. Aga omanikule tekivad ju samuti märkimisväärsed kulud: esiteks korralik ajakulu ning kui ta ise ei jaksa ega jõua omavalitsuse kõnniteed hooldada, tuleb palgata kojamees või tellida teenus omavalitsuselt. Samuti tuleb ise osta sõelmed ja liiva libedustõrjeks ning koristusvahendid.

Omanike Keskliit on seisukohal, et kinnisasja omanike suhtes keskajast pärit avalike koormiste kehtestamine ei peaks kuuluma tänasesse õigusruumi.

See kulu ei ole väike ja miks peab omanik lisaks maksudele, mis laekuvad omavalitsuse tulubaasi, maksma veel kõnniteede hoolduse eest? Iga omanik hoidku oma vara ise korras, eraomanik oma vara ja omavalitsus oma vara. Kui omanikele on 21. sajandil pandud sunnitöökohustus, siis peaks neile ju selle eest linnakassast ka palka makstama.

Omanikke koondav liikmeühendus on igal aastal hädasolevate liikmete küsimustele vastanud: et mida teha sellistes olukordades, kus ise enam ei jaksa või kui tervis ei lase hooldustööd teha. Eestlane teadupärast on seaduskuulekas ja inimeste mure on siiras, sest omavalitsuse ja riigi ettekirjutusi soovitakse täita.

Seepärast ongi liidu arvates ebaõiglane sellise koormise panemine omanikule. Omanike keskliit on seisukohal, et kinnisasja omanike suhtes keskajast pärit avalike koormiste kehtestamine ei peaks kuuluma tänapäeva õigusruumi.

Nüüdisaegne teehooldustehnika võimaldab omavalitsusel ise kiirelt ja tõhusalt korraldada oma teede hooldamine ning tagada ka ühtlane hooldus. Seepärast kogub omanike keskliit ka toetusallkirju riigikogus menetluses olevale eelnõule, mis lõpetaks omanike kohustuse hooldada omavalitsuse kõnniteid.

Igaüks saab algatust toetada veebikeskkonnas www.petitsioon.ee .

Priidu Pärna

Eesti Omanike Keskliit juhatuse esimees